

sygn. akt II Cz 351/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Karina Marczak (spr.)

Sędziowie SO Mariola Wojtkiewicz

del. SR Katarzyna Longa

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 12 czerwca 2013 r. w S.

sprawy ze skargi pozwanego R. M.

z udziałem powódki Gminy M. S.

o wznowienie postępowania zakończonego w sprawie I C 790/06 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Szczecinie

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 1 sierpnia 2012 r., sygn. akt I C 598/11;

postanawia:

oddalić zażalenie.

II Cz 351/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2012 r., sygn. akt I C 598/11, Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie odrzucił skargę R. M. o wznowienie postępowania w sprawie I C 790/06 ustalając, że skarżący dowiedział się o wydaniu wyroku w dniu 15 października 2008r., zatem składając skargę dnia 18 kwietnia 2011r. uchybił trzymiesięcznemu terminowi przewidzianemu w art. 407 § 1 k.p.c.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wywiódł skarżący. Pozwany podniósł, iż w odpowiedzi od Rzecznika Praw Obywatelskich uzyskał informację, iż w sytuacji w której się znalazł środkiem procesowym jaki mu przysługuje jest skarga o wznowienie postępowania, a terminem granicznym jest okres 5 lat. W oparciu o powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarga wywiedziona przez pozwanego nie mogła zostać merytorycznie rozpoznana, nie jednak z uwagi na upływ terminu przewidzianego w art. 407 k.p.c., lecz wobec jej niedopuszczalności.

Instytucja wznowienia postępowania opiera się na przysługującej poza tokiem instancji skardze o reasumpcję wadliwego procesu przez zastąpienie zapadłego orzeczenia, orzeczeniem nowym. Nadzwyczajny charakter tego środka

prawnego, skierowanego przeciwko prawomocnemu orzeczeniu powoduje, że przywrócenie stanu sprzed zamknięcia postępowania sądowego ulegającego wznowieniu może nastąpić wyłącznie z powodów ściśle określonych w ustawie.

Pierwszym warunkiem, jaki kodeks postępowania cywilnego stawia wobec skargi o wznowienie postępowania określonym w treści art. 399 § 1 kpc jest zatem wymóg złożenia jej w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem.

Dokonując oceny tej przesłanki wskazać należy, iż sprawa prowadzona przez Sąd Rejonowy w Szczecinie pod sygn. akt I C 790/06 zakończyła się wydaniem wyroku zaocznego. Zgodnie z brzmieniem art. 363 § 1 k.p.c. orzeczenie sądu staje prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek skarżenia. W myśl art. 344 § 1 k.p.c. w przypadku wydania wyroku zaocznego stronie pozwanej służy środek zaskarżenia w postaci sprzeciwu. Zgodnie z przywołanym przepisem (w ówczesnym brzmieniu) pozwany, przeciwko któremu zapadł wyrok zaoczny, może złożyć sprzeciw w ciągu tygodnia od doręczenia mu wyroku. Tak więc wyrok zaoczny może zyskać walor prawomocności dopiero po doręczeniu stronie pozwanej jego odpisu i upływie tygodniowego terminu od chwili doręczenia.

W niniejszej sprawie odpis wyroku zaocznego został przesłany na adres pozwanego R. M. w S. przy ul. (...). Przesyłka zawierająca przedmiotowe orzeczenie została zwrócona z adnotacją „ adresat nieobecny”, „ ZWROT - nie podjęto w terminie”. Na tej podstawie doręczenie uznane zostało za prawidłowe w trybie art. 139 § 1 k.p.c. Stało się to podstawą uznania wyroku za prawomocny i wydania powódce tytułu wykonawczego w dniu 7 stycznia 2006 r.

W ocenie Sądu Odwoławczego jednak argumenty przytoczone obecnie przez pozwanego celem uzasadnienia skargi, stanowią podstawę do uznania doręczenia za nieskuteczne. Z zaświadczenia przedłożonego przez pozwanego wraz ze skargą wynika, iż przebywał on w Zakładzie Karnym w G. od 19 lutego 2005 r. do 22 czerwca 2009 r. Nie można przyjąć tym samym fikcji doręczenia z art. 139 § 1 kpc opartej na domniemaniu, że adresat mógł zapoznać się z treścią przesyłki awizowanej w miejscu jego zamieszkania, w sytuacji, gdy pozwany w okresie, w którym miał mu zostać doręczony wyrok zaoczny przebywał w zakładzie karnym w G.. Podstawowym warunkiem skuteczności zastępczego doręczenia jest to, by adresat mieszkał istotnie pod wskazanym adresem. Co także istotne szczególna ostrożność powinna być zachowana przy pierwszym doręczaniu pisma pozwanemu, dokonanie pozwanemu pierwszego doręczenia w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c., pod wadliwym adresem, pozbawia go bowiem możliwości obrony.

Wyrok zaoczny może zyskać walor prawomocności dopiero po uprzednim doręczeniu go stronie pozwanej i upływie tygodniowego terminu od chwili doręczenia. W konsekwencji w przypadku uwzględnienia twierdzeń skarżącego należałoby uznać, iż wyrok zaoczny wydany w sprawie I C 790/06 nie został mu dotąd skutecznie doręczony, a więc nie służy od niego skarga o wznowienie postępowania. Wobec nieprawidłowego doręczenia pozwanemu wyroku zaocznego zapadłego w sprawie I C 790/06, nie rozpoczął w ogóle swojego biegu termin do zaskarżenia owego rozstrzygnięcia. W sprawie konieczne jest zatem podjęcie przez Przewodniczącego działania mającego na celu zarządzenie doręczenia pozwanemu wydanego wyroku ze stosownym pouczeniem o sposobie i terminie zaskarżenia.

Reasumując pozwany w przedmiotowej sprawie wniósł skargę o wznowienie postępowania opierając ją na takich zarzutach, których potwierdzenie się musiałoby prowadzić do wniosku, iż postępowanie w sprawie objętej skargą nie zostało zakończone orzeczeniem, które zyskałoby dotąd walor prawomocności. Zatem postępowanie nie może podlegać wznowieniu, a skarga w tym przedmiocie była niedopuszczalna. Uwzględniając powyższe zaskarżone obecnie postanowienie w przedmiocie odrzucenia wywiedzionej przez pozwanego R. M. skargi o wznowienie postępowania w sprawie I C 790/06 jako odpowiadające prawu nie wymagało ingerencji Sadu Odwoławczego.

Na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie II Cz 351/13

- 1) odnot. i zakr.
- 2) Odpis postanowienia doręczyć stronom (uwaga nowy adres skarżącego pismo z dnia 19.02.2013r.)

3) W związku z ustaleniami powołanymi przez SO w niniejszym orzeczeniu zwrócić się do Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z prośbą o podjęcie działań o jakich mowa w tym orzeczeniu w zakresie doręczenia wyroku zaocznego

Dnia 12.06.2013r. SSO K. M.